سیدمهدی موسوی‌تبار
روزنامه‌نگار

اگر روزگاری خواننده شدن نیاز به تایید و امضای اساتید داشت اما حالا به کمک دستگاه‌های الکترونیکی و یک اتاقک کوچک به اسم استودیو شما خواننده شده‌اید. کافی است که بتوانید واژه‌ها را هم کنار هم قرار بدهید یا حتی بروید سراغ اشعار شاعران بزرگ و اشعار آنها را بدون تغییر یا با اصلاحاتی از سوی خودتان بخوانید که دیگر نخواهید حتی هزینه ترانه یا شعر را هم پرداخت کنید. تبریک می‌گویم؛ شما خواننده شده‌اید و بقیه‌اش را بسپارید به دست سایت‌ها، فضای مجازی یا سلبریتی‌هایی که پول می‌گیرند تا آهنگ شما را تبلیغ کنند و حتی اگر راه و رسمش را بدانید ممکن است بعد از مدتی سر از تلویزیون و برنامه‌های معروفش هم دربیاورید. دیدید، به همین راحتی می‌توان خواننده شد و دیگر لازم نیست زحمت بکشید و دانش موسیقی داشته باشید و دستگاه‌ها را بشناسید و تازه حداقل یک ساز هم بتوانید بنوازید. شما که این گزارش را می‌خوانید می‌توانید اندکی مکث کنید و به آهنگ‌هایی که این روزها از تلویزیون و صفحات اینستاگرامی می‌شنوید فکر و بررسی کنید که چه تعداد از این قطعات استاندارد و قابل شنیدن هستند و چه درصدی از آنها با وجود ضعیفی و سخیفی مورد توجه قرار می‌گیرند. نکته جالب وضعیت فعلی موسیقی این است که کسی مسئولیت این شرایط را گردن نمی‌گیرد. تهیه‌کنندگان می‌گویند بازار و مردم چنین آهنگ‌هایی از ما می‌خواهند و مدیران ارشاد و آنهایی که مجوز می‌دهند هم می‌گویند از دست ما خارج است و از بیرون مجوز می‌گیرند و خوانندگان هم فقط می‌خواهند مشهور بشوند و بقیه‌اش برایشان مهم نیست. این وسط سلیقه مردم است که روزبه‌روز متفاوت می‌شود. اگر آثار دهه ۶۰ و ۷۰ و حتی اوایل دهه ۸۰ همچنان شنیدنی هستند و دلنشین اما موسیقی دهه ۹۰ به‌شدت سطحی، موقت و دارای تاریخ انقضاست. ترانه‌هایی که می‌توانند شبیه به مسکن‌ها عمل کنند و نه در کلام نشانی از عمق و فخامت دارند و نه در ملودی. حتی تعدادی از این قطعات را به دلیل وجود کلمات توهین‌آمیز و سخیف نمی‌شود با خانواده شنید. موسیقی امروز برگرفته از اثرات ورود پول فراوان به این صنعت است. تهیه‌کنندگانی که خوانندگان را به چشم ابزار می‌بینند و فقط دنبال سود بیشتر هستند و خوانندگانی که پای هر قراردادی را امضا می‌کنند تا فقط دیده شوند و به فردای پس از پایان قرارداد فکر هم نمی‌کنند.

تعرفه تبلیغات فضای مجازی یکی از سایت‌های معروف موسیقی

گفته می‌شود که سایت‌های موسیقی یکی از عوامل به وجودآمدن شرایط فعلی موسیقی هستند. سایت‌هایی که پول می‌گیرند تا قطعات موسیقی را داخل سایت و رسانه‌های جانبی دیگرشان قرار دهند و خواننده را از این راه‌ها حمایت کنند. سایت‌هایی که ممکن است کیفیت آثار تولیدی برایشان اولویت نباشد و احتمالا نگاه‌شان به کسب درآمد بیشتر است هرچند شعارشان چیز دیگری باشد. با تعدادی از این سایت‌ها تماس گرفتیم و شرایط پخش آهنگ‌ها را پرسیدیم. اکثر آنها از رایگان بودن گذاشتن یک قطعه در یکی از بخش‌های سایت و نه صفحه اصلی، خبر دادند و بعد از پولی بودن تبلیغات آهنگ‌ها در فضای مجازی می‌گفتند. یعنی اگر شما به‌عنوان خواننده بخواهید قطعه مجوزدارتان را در اختیار یکی از سایت‌های موسیقی قرار دهید آن سایت، قطعه شما را در یکی از بخش‌های فرعی خودش به رایگان قرار می‌دهد، اما اگر بخواهید اثر شما در قسمت‌های مختلف صفحه اصلی سایت بیاید باید هزینه‌های متفاوتی بکنید. قرار گرفتن اثر شما در صفحه اینستاگرام یا کانال تلگرامی آن سایت هم نیاز به هزینه‌های دیگری دارد. حتی بسیاری از این سایت‌ها در ازای گرفتن مبلغی، می‌توانند آهنگ شما را به‌عنوان یکی [...] و حتی آهنگ شما می‌تواند در جشنواره‌ها هم برنده جایزه شود، اما به شرط‌ها و شروط‌ها! با یکی از این سایت‌ها تماس گرفتیم و از آنها خواستیم که یکی از آهنگ‌هایی که تولید کرده‌ایم را روی سایت‌شان بگذارند. گفتند اگر مجوز داشته باشد به‌طور رایگان در یکی از بخش‌های سایت کار می‌شود و در ادامه تعرفه هزینه تبلیغات در تلگرام و اینستاگرام‌شان را بنا به درخواست ما ارسال کردند. تعرفه تبلیغات فضای مجازی این سایت موسیقی نسبتا مشهور که اتفاقا جشنواره هم برگزار می‌کند به‌شرح زیر است (مبالغ به تومان است):

فضای مجازی	قیمت
تلگرام	۳۰۰ هزار تومان
اینستاگرام ۴۸ ساعت	۸۰۰ هزار تومان
اینستاگرام دائمی	۱ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان
استوری اینستاگرام	۶۰۰ هزار تومان
پست آخر اینستاگرام	۱ میلیون و ۵۰ هزار تومان
اینستاگرام ۴۸ ساعت+تلگرام	۱میلیون تومان
اینستاگرام دائمی+تلگرام	۱میلیون و ۴۰۰ هزار تومان
اینستاگرام ۴۸ ساعت+استوری	۱میلیون و ۲۰۰ هزار تومان
اینستاگرام ۴۸ ساعت+تلگرام+استوری	۱ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان
اینستاگرام دائمی+ استوری	۱ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان

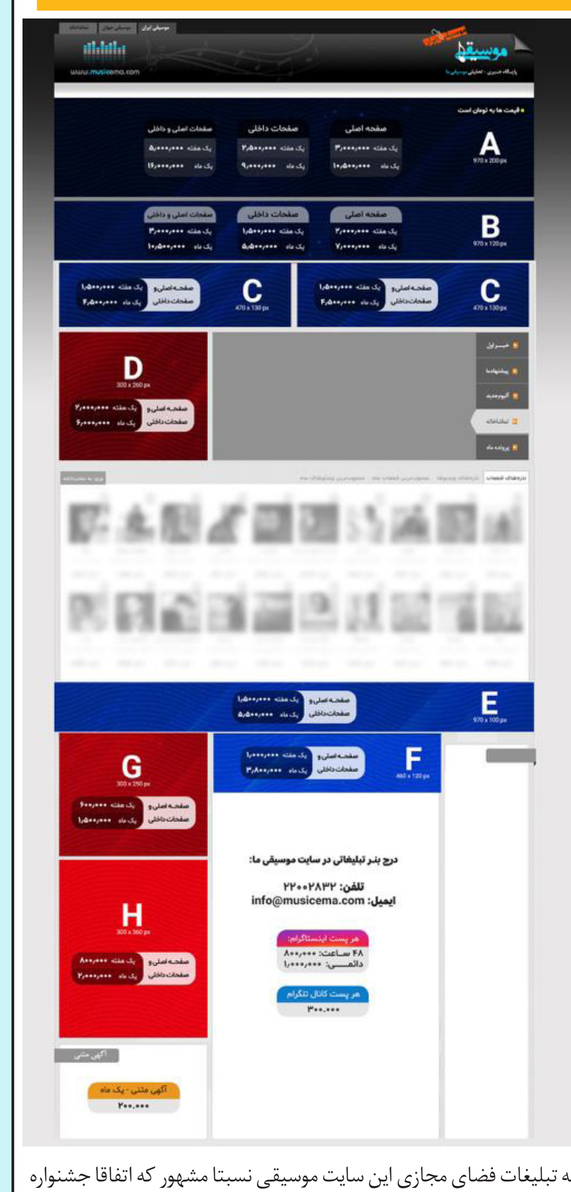

سایت‌ها و شبکه‌های مافیایی چگونه با پول خواننده می‌سازند؟
موسیقی زیر میزی

شطحیاتی بر چرایی اشاعه موسیقی سخیف

دستگاه‌هایی که وظیفه فرهنگ‌سازی دارند، موسیقی را به حساب نمی‌آورند

حسین علیشاپور
خواننده موسیقی ایرانی

موسیقی سخیف؛ ترانه سخیف؛ گوش‌های سخیف و اذهان سخیف. چرا؟ پاسخ ساده است فاصله گرفتن موسیقی و کلام از نقاط مثبت فرهنگی. درست همان‌طورکه بیشتر مردم ایران دیگر زیبا حرف نمی‌زنند و اصولا برایشان این اهمیت از دست رفته است که چرا باید کسی زیبا سخن بگوید، زیبا بنوازد و زیبا بخواند؟ این است که اگر ببینند بالفرض محمدرضا گلزار روی سن ویولن می‌زند -یا هر آدم معروف ولی نامربوط به حرفه‌ای دیگر که به آن حرفه روی آورده- حتی اگر یک نت درست نمی‌نوازد، هورا می‌کشند و دست می‌زنند. خیلی‌هایشان تنها می‌بینند که گلزاری هست و ویولنی. [...]

[...] پیدا می‌شود، هم نوازندگان چیره‌دست خوش‌پنجه. ولی خب! اینها که شرط عمل نیست. شرط عمل و رمز عملیات، جای دیگری طراحی و تعریف می‌شود.

گفت‌وگو با غزل بخشایش، نوازنده و مدرس موسیقی

همه می‌خواهند خواننده شوند

شما سال‌هاست در گروه‌های موسیقی بانوان حضور دارید، می‌نوازید و با خوانندگان زن معتبری کار کرده‌اید. تحلیل شما از شرایط فعلی موسیقی ما چیست؟ اصلا قبول دارید که موسیقی ما در شرایط بدی قرار دارد؟

[...] هزینه ارکستر، یک قطعه ۱۰۰-۵۰ میلیون تومان هزینه نیاز دارد، خیلی از خواننده‌ها چون این بودجه را ندارند به آهنگسازان و شاعران متوسط مراجعه می‌کنند تا هزینه کاهش یابد. یکی از دلایل افت کیفیت می‌تواند این مساله باشد. [...]

و سلیقه‌ها را فضای مجازی تغییر می‌دهد.

بله، حتما موثر است.

و سلیقه موسیقایی مردم نسبت به دهه ۷۰ تغییر کرده است؟

[...] بالا رفته و شما اگر بخواهید شعر و آهنگساز خوبی داشته باشید باید دستمزدها و هزینه‌ها را بالا ببرید، پس می‌روید سراغ افراد ضعیف و پایین‌تر که دستمزد کمتری می‌گیرند. وقتی با محاسبه [...] مجازی حضور ندارند. من نمی‌گویم حضور در فضای مجازی بد است، می‌توان از آن استفاده مفید هم کرد، ولی منظورم این است که نسل جوان و جدید خیلی جذب همین فضای مجازی می‌شوند. [...] تدریس آنلاین داریم و یک‌سری از بچه‌ها کلاس‌های آنلاین را دوست ندارند و ریزش داشته‌ایم، ولی کلاس‌ها همه به شکل آنلاین است.

گفت‌وگو با سامان احتشامی، نوازنده و آهنگساز

برای یک قطعه خوب باید بین ۵۰ تا ۱۰۰ میلیون هزینه کرد

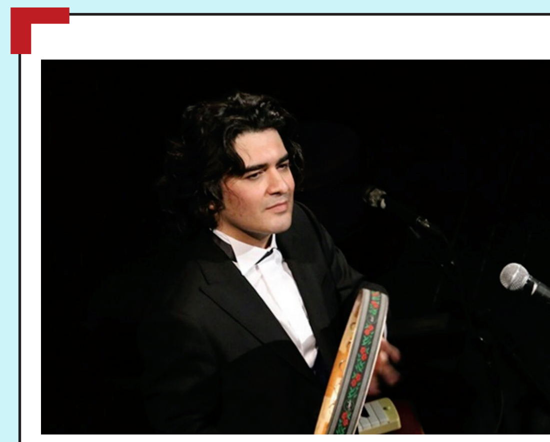

تعداد قطعاتی که در این روزها منتشر می‌شود، خیلی زیاد است؛ طبق گفته دوستان ارشاد ۵۰ تا ۱۰۰ عدد بیشتر از سال گذشته بوده است. اما کیفیت آثار به‌شکلی است که نهایت یک دقیقه تا ۳۰ ثانیه بتوانیم گوش کنیم. تحمل نمی‌شود [...]

یک ممیزی داشتند. آهنگی اگر بد بود خودشان اصلا ضبطش نمی‌کردند. یکی از دلایل ضعف موسیقی‌ها درحال‌حاضر این است که از لحاظ فنی موسیقی رویت نمی‌شود. قبل از اینکه بخواهد ریپورت شود. موسیقی الان دیگر نوشته نمی‌شود. [...]

می‌دهد و ظاهرا کار خلافی هم انجام نمی‌دهند.

ولی ملودی و کلام، سطح پایین و مبتذل و کپی است. ۳۰ مدل از یک تنظیم را برای خوانندگان مختلف می‌شنویم.

به‌خاطر اینکه کارها کپی هستند. کاری که باید انجام داد این است که [...]

اصلا تلفنی ندارد که بخواهد اینستاگرام داشته باشد، دیده نمی‌شود.

یک قطعه چقدر وقت و هزینه می‌برد تا ساخته شود؟

براساس ارکستری که می‌خواهید ضبط کنید، متفاوت است. زمانی یک آهنگ را با کامپیوتر مجانی ضبط می‌کنید. [...]

ادامه در صفحه ۱۳

گفت‌وگو با امیر ارجینی، ترانه‌سرا

از ساده‌نویسی به سخیف‌نویسی رسیده‌اند

تعداد قطعاتی که منتشر می‌شود نسبت به سال‌های قبل زیاد شده اما کیفیت کارها پایین است؛ یعنی متن‌ها ضعیف است، چه آنهایی که مجوز می‌گیرند و چه آنهایی که نمی‌گیرند و غیرمجاز منتشر می‌شوند. به نظر شما به‌عنوان کسی که ترانه‌هایی نوشتید که در ذهن مردم مانده است چه اتفاقی افتاده که ترانه و شعرها به وضعیت فعلی رسیده است؟

دلیل این اتفاق را کسی نمی‌داند ولی چیزی که مشخص است اینکه کاملا کانالیزه این اتفاق رخ داده است. یعنی با یک‌سری فعل‌وانفعالات و سمت‌وسودهی به این جریان این اتفاق رخ داده است. یعنی این اتفاقات دست مردم عادی نبوده است. تهیه‌کننده‌های موسیقی مخصوصا کسانی که در کار برندسازی بودند برای اینکه خواننده‌ها را به استیج [...]

بیهوده نبوده که خواننده‌هایی توانسته‌اند ۱۲-۱۰ سال خود را در این بازار نگه دارند، چون کار درستی انجام دادند و ماندگار شدند و از این به بعد هم احتمال دارد ماندگار شوند. وقتی تهیه‌کنندگان فرار رو به جلو می‌کنند یعنی دغدغه فرهنگی ندارند که بخواهند این رویه را عوض کنند. اگر من الان با کوله‌باری از تجربه و استعداد بروم پیش یک تهیه‌کننده، او می‌خواهد من را شکل بازار کند و [...]

ادامه از صفحه ۱۲

چارسو

هاشمی: مراکز وزارت ارشاد مثل فارابی تعطیل شوند

برنامه سینمامعیار با اجرا و سردبیری امیرعباس صباغ این هفته به موضوع کرونا و آینده سینما اختصاص داشت. در بخش اول برنامه سیدجمال ساداتیان با اشاره به کسری ۲۰۰ میلیارد دلاری دولت در ابتدای سال و ضربه‌ای که ویروس کرونا از ابتدای امسال به اقتصاد کشور زده است گفت: «باید واقع‌بین بود و نمی‌توان از دولت انتظار اقدام خاصی داشت چون در شرایط فعلی دولت پولی ندارد تا به سینما کمک کند. من فکر می‌کنم کسری بودجه امسال تا الان به ۳۰۰ میلیارد دلار رسیده و باید امیدوار باشیم واکسن کرونا هرچه سریع‌تر وارد جامعه شود تا چرخ اقتصاد کشور دوباره بچرخد.» ساداتیان درخصوص بسته حمایتی اعلامی ستاد کرونا برای سینماها گفت: «این نوع اقدامات تنها به منزله قرص مسکن می‌توانند عمل کنند و فکر می‌کنم در میان فیلم‌هایی که داریم فیلمی نیست که این قابلیت را داشته باشد مردم را به سینماها بکشاند و مردم این ریسک را بپذیرند که به سینما بروند.» وی درخصوص اکران فیلم خارجی در سالن‌ها نیز گفت: «تماشای فیلم‌های خارجی که اکران آنها به پایان رسیده و DVD آنها آمده تماشایش جذابیتی برای مردم ندارد و تنها اکران همزمان فیلم‌های روز دنیا می‌تواند مردم را به سینما بکشاند که به‌دلیل تحریم‌ها چنین امکانی فعلا وجود ندارد.» در بخش دوم ضیا هاشمی با انتقاد از عملکرد منفعلانه دولت در مواجه با سینما و حوزه فرهنگ گفت: «من این بخش از صحبت‌های آقای ساداتیان را قبول ندارم که دولت پول ندارد، چه کسی این را گفته؟ متاسفانه تدبیری وجود ندارد و بسته‌های حمایتی این‌چنینی هم هیچ تاثیری در حال و روز سینماها ندارد و مشکل اصلی سینماها در حال حاضر حقوق پرسنل و بیمه آنهاست که دچار مشکل شده است.» هاشمی در ادامه با انتقاد از اقدامات دولت گفت: «متاسفانه دولت دستش را در جیب مردم کرده و هرجا کم می‌آورد سعی می‌کند از طریق مالیات این کسری را جبران کند. به نظرم در شرایط فعلی توجه به سلامت و معیشت مردم باید مهم‌ترین اولویت‌ها باشد و علی‌رغم علاقه‌ای که به سینما دارم بازگشایی سینماها را در این شرایط اصلا به صلاح نمی‌دانم و به نظرم حتی اگر روی این بازگشایی اصرار وجود دارد باید بخشی از بلیت سینماها [...] با کمبود شن روبه‌رو می‌شویم و نتیجه آن در مدیریت سینمای ما به اینجا رسیده که در هیچ زمانی به اندازه امروز شاهد آشفتگی در نظام تهیه‌کنندگی نبوده‌ایم.» هاشمی در پایان صحبت‌های خود یک‌بار دیگر تاکید کرد که امروز به هیچ چیزی نباید فکر کرد، نه فرهنگ نه سیاست و نه هیچ چیز دیگر که هر اقدامی جز تامین سلامت و معیشت مردم خیانت به آنهاست.

دی‌کاپریو سریال می‌سازد

[...]